

**Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii**

HOTĂRÂRE

**24 aprilie 2026
nr. 12/6**

mun. Chișinău

**Plenul Colegiului Disciplinar pe lângă Consiliului Superior al Magistraturii,
în componența:**

Președintele ședinței:

Membrii:

Lucia Bagrin

Lilia Potînga

Valentina Stratulat

Vladislav Schibin

Sergiu Beșliu

examinând în ședință publică cauza disciplinară intentată în temeiul autosesizării inspectorului judecător Diana Ioniță în privința acțiunilor judecătorului Igor Negreanu din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina

C O N S T A T Ă :

1. ARGUMENTELE SESIZĂRII:

Urmare a sesizării din 23 aprilie 2025 a avocatului XXX XXX privind acțiunile judecătorului Curții de Apel Nord XXX XXX, la data de 06 iunie 2025 Inspecția judiciară s-a autosesizat în privința acțiunilor judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul Rezina Negreanu Igor.

Din autosesizare reiese că, la 10 martie 2025 Judecătoria Orhei, sediul Rezina a admis demersul Instituției Penitenciare nr. 17 Rezina privind aplicarea art. 91 Cod penal în privința condamnatului la detenție pe viață, XXX XXX.

Ulterior contestării cu recurs a încheierii, prin decizia Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025 s-a decis repunerea în termen și admiterea recursurilor directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina, XXX XXX și directorului adjunct al Administrației Naționale a Penitenciarelor, XXX XXX asupra încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025. Încheierea contestată a fost casată, cauza a fost rejudecată și adoptată o nouă hotărâre, prin care: demersul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului XXX XXX, în condițiile art. 91 Cod penal al Republicii Moldova, s-a respins ca nefondat, s-a dispus căutarea, reținerea și plasarea lui XXX XXX în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, spre executare în continuare a pedepsei sub formă de detenție pe viață în sarcina Inspectoratului General al Poliției MAI și Administrației Naționale a Penitenciarelor din Republica Moldova.

Deciderea căutării și reținerii lui XXX XXX a reieșit din eschivarea acestuia de la executarea măsurilor dispuse prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025 (dosar nr. 21ji-30/2025-l-25014343-38-21ji-04022025-l).

La soluționarea cauzei în ordine de recurs, în ordinea controlului jurisdicțional, s-a stabilit că, instanța de fond n-a publicat încheierea recurată la data emiterii (10.03.2025), dar la 03 aprilie 2025, la aceeași dată fiind depuse recursurile de către administrația Instituției Penitenciare nr. 17 și Administrația Națională a Penitenciarelor.

De către Colegiul Curții de Apel Nord s-a stabilit că, examinarea cauzei în fond s-a realizat în lipsa unui reprezentant al administrației Instituției penitenciare împuternicit legal, precum prevede Codul de executare la art. art. 266, 267, în coroborare cu art. 471 alin. (8) Cod procedură penală. Totodată, instanța de recurs a stabilit că, în cadrul ședinței judecătorești în instanța de fond nu s-a obiectat faptul că, angajatul instituției penitenciare nu face parte din administrația acesteia, la caz nefiind stabilit un Ordin al directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina în sensul împuternicirii, prin considerarea Hotărârii Guernului nr. 437 din 15.05.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor. Instanța de recurs a conchis caracterul pripit și neargumentat al constatărilor judiciare cu privire la temeiurile eliberării condiționate înainte de termen a condamnatului la detenție pe viață XXX XXX prin abordarea eronată a prevederilor art. 91 alin. (1) și (4) lit. b) Cod penal. Instanța de recurs a reținut că, prima instanță nefondat și contrar materialelor cauzei s-a expus asupra circumstanțelor admiterii demersului penitenciarului și fără o motivare întemeiată a stabilit că XXX XXX a realizat programul individual de executare a pedepsei, având comportament pozitiv.

S-a dedus, că magistratul evident eronat a apreciat circumstanțele cauzei soluționate prin încheierea din 10 martie 2025, efectiv, prin act judecătoresc punând în liberate o persoană cu pericol social sporit. Or, la examinarea cauzei în ordine de recurs, instanța a dispus acțiuni de căutare a lui XXX XXX, care a desconsiderat măsurile dispuse prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025.

Deoarece din circumstanțele stabilite se reține bănuiala rezonabilă în examinarea defectuoasă a demersului Instituției Penitenciare nr. 17 Rezina de către magistratul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Negreanu Igor s-a considerat necesară verificarea acțiunilor magistratului de către Inspekția judiciară prin prisma art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La data de 12 iunie 2025 autosesizarea a fost repartizată spre verificare inspectorului-judecător Ioniță Diana.

Prin rezoluția inspectorului-judecător din 22 iulie 2025 s-a dispus pornirea procedurii disciplinare în privința judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Negreanu Igor

2. CIRCUMSTANTELE DE FAPT

La data de 04 februarie 2025 în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, cu numărul electronic 1-25014343-38-21ji-04022025-1 și număr manual 21rji-471/25 a fost înregistrată cauza la demersului Instituției penitenciare nr. 17 Rezina, semnată de către directorul, comisarul-șef de justiție, XXX XXX adresată judecătorului de instrucție privind liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului la detenție pe viață, XXX XXX. Prin intermediul PIGD cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Negreanu Igor.

Potrivit demersului instituției penitenciare s-a solicitat examinarea posibilității liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal a condamnatului XXX XXX.

Examinarea cauzei de către judecătorul de instrucție s-a realizat în 2 ședințe judecătorești: 26.02.2025 și 10.03.2025.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina (judecător Negreanu Igor) din 10 martie 2025, în temeiul art. 91 Cod penal, s-a dispus admiterea demersului directorului Penitenciarului nr. 17, Rezina și liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului XXX XXX, cu stabilirea în privința acestuia obligațiilor: prezentării la biroul de probațiune din raza teritorială, unde își are domiciliul în termen de 5 zile de la eliberare pentru a fi înregistrat

la evidență la locul de domiciliu, neschimbarea domiciliului fără consimțământul Biroului de probațiune din raza teritorială în care își are domiciliul; participarea la programe de probațiune.

În motivarea soluției judecătorești adoptate, au fost reținute următoarele argumente: îndeplinirea procedurii prealabile ca și condiție premergătoare admisibilității cererii de aplicare a prevederilor art. 91 Cod penal; executarea efectivă de către XXX XXX a 25 ani 6 luni și 3 zile, termen apreciat ca fiind mai mare decât cel minim necesar cerut de art.90 alin. (5) Cod penal; sancționarea condamnatului în această perioadă de 5 ori și stimularea acestuia de 32 ori; evaluările făcute de Comisia specială a Penitenciarului, din care rezultă realizarea programului individual de executare a pedepsei penale; lipsa despăgubirilor de achitat pentru prejudiciile cauzate prin infracțiunile comise; neafllarea condamnatului la evidență medicală și neafllarea acestuia în tratament pentru consum de drog sau alcoolism.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025, recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, XXX XXX și directorul adjunct al Administrației Naționale a Penitenciarelor XXX XXX s-au repus în termen și s-au admis drept fondate, cu casarea încheierii contestate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

S-a respins demersul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în condițiile art. 91 Cod Penal al RM, în privința condamnatului XXX XXX XXX, ca nefondat, s-a dedus în continuare, din momentul reținerii, termenul executării pedepsei penale stabilite lui XXX XXX XXX prin sentința Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2003 în baza art. art. 74/2 alin. (1); 17; 88 pct. 1,3,4,6,7,8,9; 17, 15-88 pct. 1,4,6,7,8; 17-116 alin. (2); 209 alin. (2); 227 alin. (2); 39 Cod Penal, la pedeapsa definitivă de 25 (douăzeci și cinci) ani privațiune de libertate, fără confiscarea averii, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, casată parțial prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2004, cu pronunțarea unei noi hotărâri în baza art. art. 17, 88 pct. 1, 34, 6, 7, 8, 9; 17,15, 88 pct. 1,4,6,7,8; 74/2 alin. (1); 39 Cod Penal, la pedeapsa sub formă de detențiune pe viață, decizie menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2011, fără modificări. Căutarea, reținerea și plasarea lui XXX XXX XXX, născut la 24.09.1963, în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, spre executare în continuare a pedepsei sub formă de detențiune pe viață, s-a pus în sarcina Inspectoratului General de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne și a Administrației Naționale a Penitenciarelor din Republica Moldova.

3. OPINIA JUDECĂTORULUI

La data de 20 iunie 2025 judecătorul Negreanu Igor a prezentat opinia scrisă, potrivit căreia a expus, că, înțelege examinarea ca fiind sub aspectul încălcării normei imperative, chiar dacă astfel de abateri nu este întrevăzută la cazul de raport. Încheierea judecătorească emisă a fost desființată de către instanța ierarhic superioară strict la paragrafele 33 - 35 din decizie. Astfel, la paragraful 33 se susține nemotivarea realizării programului individual de executare a pedepsei și comportamentul pozitiv al condamnatului. În acest sens, Curtea de Apel Nord a indicat, că expunerea instanței de fond este contrară materialelor cauzei, fiind neclar căror materiale ale cauzei, deoarece, în opinia sa, instanța nu trebuie să motiveze realizarea programului individual de executare a pedepsei. Iar, contrar prevederilor art. 449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod procedură Curtea de Apel Nord a rejudecat cauza, cu agravarea situației condamnatului. Realizarea sau nerealizarea programului individual de executare a pedepsei, precum și comportamentului pozitiv al condamnatului se stabilește de către penitenciar în baza Raportului de evaluare, întocmit conform unui Regulament ce emană exclusiv de la ANP. Potrivit acestui raport, 9 din cele 10 programe erau realizate, iar al 10-lea era în desfășurare.

Potrivit magistratului, instanța de judecată a luat în considerație concluzia comisiei speciale a penitenciarului dată în Raportul despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului unde este menționat expres - a realizat programul individual de executare a pedepsei, are comportament pozitiv.

Judecătorul a expus considerațiunea că, nu era competent, îndreptățit să constate, în lipsa probei contrare, altceva decât a invocat penitenciarul și că nu existau circumstanțe, în baza cărora să pună la îndoială realizarea acestui program și implicit, rezultatul și calitatea activității Comisiei penitenciarului. Probe contrarii - că nu ar fi realizat programul individual de executare a pedepsei sau că ar avea comportament negativ, nu existau. În susținerea deciziei Curții de Apel Nord la par. 34 a deciziei din 10 aprilie 2025, nu menționează în baza a ce altceva poate fi dată caracteristica condamnatului sau de ce acele circumstanțe nu sunt suficiente, importante, utile, concludente.

Magistratul consideră că, din toate 10 pagini ale deciziei, motivarea casării, se încadrează în jumătate de pagină. XXX XXX a avut doar 4 sancțiuni disciplinare aplicate pe parcursul detenției. Aceasta, deoarece ultima - convorbire individuală în 2023, nu se regăsește și niciodată nu s-a regăsit în lista măsurilor disciplinare prevăzute de Codul de executare. În schimb avea 32 de stimulări, ultima datând cu anul 2022.

Negreanu Igor a apreciat că, prevalau în mod clar stimulările, astfel, comportamentul pozitiv nu putea fi pus la îndoială. Cât privește recursul penitenciarului, personal magistratul consideră că este și trebuia să fie declarat inadmisibil, deoarece hotărârea primei instanțe este dată în favoarea penitenciarului ca și autor al demersului, iar penitenciarul, ținând cont de normele procedural-penale (art. 438 coroborat cu art. 410 din Codul de procedură penală) nu este subiect care poate declara recurs (nu este: 1-procuror, în ce privește latura penală și latura civilă; 2) inculpat, în ce privește latura penală și latura civilă. 3) parte vătămată, în ce privește latura penală; 4) parte civilă și parte civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă; 5) martor, expert, interpret, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora; 401 CPP); 2. nu este persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

În al doilea rând, consideră magistratul că recursul penitenciarului trebuia să fie declarat și tardiv, deoarece n-a existat și nici n-a fost motivată, dar nici constatată în decizia Curții de Apel Nord forța majoră, iar reprezentantul a semnat despre primirea încheierii la o anumită dată.

În al treilea rând, cât privește recursul reprezentantului Administrației Naționale a Penitenciarelor îl consideră inadmisibil, deoarece aceasta nu este parte a procesului, decât prin reprezentantul penitenciarului care a participat la ședință și a primit la un anumit termen copia încheierii. Consideră acest recurs tardiv, deoarece de la data primirii copiei încheierii a trecut mai mult decât 15 zile până la depunerea recursului de către reprezentantul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Judecătorul a precizat că, încheierea din 10 martie 2025 a fost plasată pe portalul instanței în aceeași zi. Acest fapt poate fi verificat/confirmat prin înregistrările tuturor manipulărilor operate prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, urmele/rezultatele oricăror lucrări efectuate în program, fiind vizibile. Astfel, în cazul în care de către recurentul -Administrația Națională a Penitenciarelor s-ar fi accesat portalul în scopul vizualizării hotărârii nominalizate începând cu finele zilei de 10 martie 2025 și în orice moment de timp până la 03 aprilie 2025, recurentul Administrația Națională a Penitenciarelor ar fi putut vizualiza/accesa această hotărâre, ea fiind publică. Dincolo de raportarea pe intern a situațiilor legate de admiterea demersurilor penitenciarului, Administrația Națională a Penitenciarelor trebuia și putea să cunoască despre asemenea decizii chiar din acea zi.

Legat de faptul că această hotărâre figurează ca fiind plasată pe portal doar la 03 aprilie 2025, aceasta este o chestiune pur tehnică, determinată de identificarea în cuprinsul încheierii din 10 martie 2025 a unei omisiuni privind depersonalizarea (anonimizarea) unor date privindu-l pe XXX XXX (care a fost observată de asistentul judiciar după apariția în massmedia a hotărârii la data de 03 aprilie 2025).

A explicat judecătorul că, hotărârea a fost accesată de către asistentul judiciar la 03 aprilie 2025, a fost depersonalizat (anonimizat) elementul identificat. Această intervenție a durat în jur de o minută (adică 60 de secunde) și n-a modificat textul încheierii din 10 martie 2025 privindu-l pe XXX XXX, n-a presupus înlăturarea acestei hotărâri de pe portal. Se consideră neadevărat ce s-a invocat și ce s-a acceptat prin pct. 17 al deciziei Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025.

Judecătorul a specificat, că nu are informații operative și nu colaborează cu nici un serviciu operativ a MAI, ANP, SIS, nu are comunicare cu alte structuri din care să obțină informații despre persoana condamnatului (lider interlop, executor, sau alt calificativ dat de unii). Prin urmare, l-a tratat nediscriminatoriu și imparțial. Tot astfel, nu a căutat pe internet informații legate de persoana acestui condamnat, precum a invocat un fost ministru al justiției, pentru că nu consideră necesar, etic, obiectiv, sigur, corect, legal. Toată comunicarea judecătorului cu părțile în proces se face exclusiv raportat și în funcție de lucrările din dosar. Nu cunoaște nici un criteriu după care se poate aprecia/afirma că o persoană, oricare nu ar fi, nu se v-a putea corecta niciodată executând pedeapsa în detenție. Or, dacă legiuitorul a prevăzut pentru situații similare celor în care se afla XXX, ca și condiție cel puțin 25 de ani din pedeapsă, crede că este posibil ca o persoană să se fi corectat în 25 de ani din pedeapsă.

4. POZIȚIA INSPECTIEI JUDICIARE

Potrivit Raportului nr.603s-944p/m din 29 august 2025, Inspectorul-judecător Ioniță Diana a apreciat întrunirea condițiilor pentru angajarea răspunderii disciplinare a Judecătorului Negreanu Igor în baza art. 4 alin.(l) lit.i) și p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, fiind comise abateri prin neglijență gravă, imputabile judecătorului.

În motivarea poziției, inspectorul-judecător a reținut următoarele circumstanțe:

- XXX XXX a fost condamnat la detenție pe viață pentru infracțiuni excepțional de grave comise în grup criminal organizat, cu valoarea lucrului judecat prin acte judecătorești definitive fiind stabilită comiterea parcursul a 2 ani (1998-2000) omorului consumat a 9 persoane (inclusiv în privința colaboratorilor de poliție), în privința a 7 persoane fiind realizate tentativele de omor;
- XXX XXX, deși, pe durata executării detenției pe viață a avut stimulări, totuși, a avut și sancțiuni aplicate, pretinsul comportament pozitiv al condamnatului nefiind consolidat prin consecvență în conduită, succesiv existând temeieri obiective de punere la îndoială a acestuia;
- Raportul privind realizarea Programului individual de executare a pedepsei care prezintă și caracterizarea comportamentului condamnatului indică cert că, prevederile art. 91, 92 Cod penal pentru condamnat devin aplicabile la 04.04.2026; pe durata executării pedepsei condamnatul a încălcat regimul de detenție; condamnatul XXX XXX face parte din grupul persoanelor care se conduce de regulile subculturii criminale; programul de reducere a agresivității în mediul penitenciar se reține realizat la 03.02.2014, adică cu 11 ani în urmă; factorii criminogeni atribuiți lui XXX XXX sânt: ușor influențat de factorii situaționali și de grup, indiferența emoțională și empatie emoțională scăzută față de victime;
- Prin încheierile Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02 mai 2023 și din 09 octombrie 2024 (soluție validată și prin decizia Curții de Apel Nord din 18.02.2025), cu valoarea lucrului judecat, s-a dispus respingerea demersului Instituției penitenciare nr.P17 Rezina privind

aplicarea în privința lui XXX XXX a Legii nr. 243/2021. La adoptarea acestor acte judecătorești instanțele de fond și recurs au examinat aceleași elemente factologice și juridice, raportate condamnatului XXX XXX, doar că la deciderea aplicării în privința acestuia a amnistiei, considerându-le insuficiente și neconvingătoare.

- în pofida aprecierilor anterioare ale aceleiași instanțe (Orhei, sediul Rezina) privind lipsa temeiului aplicării Legii nr. 243/2021, magistratul Negreanu Igor a valorificat calitățile prezentate în actele Instituției penitenciare pentru punerea în libertate a acestuia prin aplicarea art. 91 alin. (5) Cod penal;

- La materialele cauzei lipsesc date care ar confirma acțiuni ale magistratului legate de stabilirea domiciliului la care acesta urma să execute dispozițiile actului judecătoresc emis în privința sa (din 10.03.2025);

- Deciderea de către instanța de recurs a căutării și reținerii lui XXX XXX a reieșit din eschivarea acestuia de la executarea măsurilor dispuse prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025 (dosar nr. 2 lji-30/2025-1- 25014343-38-21ji-04022025-1);

- Nu poate fi reținut argumentul magistratului precum că programul de pregătire pentru liberare condiționată înainte de termen a fost realizat de către condamnat și că acesta are comportament pozitiv și magistratul nu avea temei să considere altfel, nefiind competent și îndreptățit să constate altceva. Or, din art. 91 alin. (5) Cod penal (redacția actuală adoptării încheierii din 10.03.2025) reiese expres și fără echivoc că, persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei și dacă această persoană a executat efectiv cel puțin 25 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă.

- Magistratul a examinat demersul Instituției penitenciare nr.17, privind examinarea posibilității aplicării în privința condamnatului a prevederilor art. 91 Cod penal (liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen). Iar, din pct. 449 a Statutului de executare a pedepsei de către condamnați (aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006) reiese competența Comisiei penitenciarului să propună prezentarea condamnaților pentru eliberarea condiționată înainte de termen în instanța de judecată. Prin derivare, anume instanței judecătorești îi revine competența examinării complexe și obiective a acestei propuneri;

- Concluziile comisiei Instituției penitenciare nr. 17 în privința lui XXX XXX sunt: incerte și contradictorii, apreciate ca atare și prin actele judecătorești de soluționare a demersului Penitenciarului privind aplicarea în privința lui XXX XXX a Legii nr. 243/2021; fără valoare probatorie prestabilită/absolută. Anume aceste calificative, contrar poziției magistratului expuse în opinie, i-au permis lui Negreanu Igor valorificarea sintagmei legale de la art. 91 alin. (5) Cod penal ”....persoana poate fi liberată condiționat....dacă instanța va considera....” Însă, din materialele dosarului reies cert antecedentele penale ale condamnatului, caracterul excepțional de grav a infracțiunilor pentru care acesta își ispășea pedeapsa cu închisoare, comiterea infracțiunii prin participație, în grup criminal organizat, pe parcursul a 2 ani executând omorul a 9 persoane, în privința a 7 persoane fiind comise tentativele de omor. Succesiv, raportat respectării regimului de detenție de către condamnatul XXX XXX, Comisia a reținut încălcarea anterioară a regimului de detenție și că XXX XXX face parte din grupul persoanelor care se conduc de regulile subculturii criminale;

- au fost reținute și activități nerealizate, precum ar fi *Programul psihosocial destinat persoanelor în etate și cu dezabilități fizice în instituțiile penitenciare* în desfășurare, *Programul educație pentru sănătate în mediul penitenciar* a obținut calificativul satisfăcător, *Programul reducerea nivelului de agresivitate în mediul penitenciar* confirmă o vechime de 11 ani;

- Evaluarea psihologică a condamnatului confirmă o concluzie neutră a psihologului, formularul de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi determină că acest condamnat este ușor influențat de factorii situaționali și de grup, prezintă indiferența emoțională și empatie emoțională scăzută față de victimă;
- Informații suficiente pentru o soluție legală la caz au reieșit din materialele dosarului, magistratul fiind îndreptățit să solicite de la administrația instituției penitenciare și a dosarului personal al condamnatului. Nu a fost depusă diligență necesară minimă în vederea realizării unui control jurisdicțional și proces de înfăptuire a justiției eficiente, punând în libertate condamnatul la detenție pe viață;
- Soluția adoptată la 10 martie 2025 în privința condamnatului XXX XXX contravine art. 91 alin. (1) Cod penal, prin care legiuitorul stabilește mai multe condiții necesare a fi întrunite cumulative, maniera de soluționare a cauzei se deduce a fi formală, fapt care a generat încălcarea normelor imperative care reglementează liberarea condiționată a condamnaților de pedeapsă înainte de termen.

5. POZIȚIA PARTICIPANȚILOR ÎN ȘEDINȚĂ

În ședința Plenului Colegiului Disciplinar, inspectorul-judecător a susținut raportul întocmit în baza circumstanțelor de fapt și de drept, menționând cele indicate în Raport în acțiunile judecătorului vizat se întrunesc elementele abaterii disciplinare, stabilite la art. 4 alin.(1) lit.i) a Legii nr.178 din 25 iulie 2014.

În ședința Plenului Colegiului Disciplinar, judecătorul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Negreanu Igor a pledat pentru încetarea procesului pe motivul lipsei abaterii disciplinare în acțiunile sale.

6. APRECIEREA PLENULUI COLEGIULUI DISCIPLINAR

Audiind poziția inspectorului-judecător, opinia prezentată de către judecător, examinând materialele cauzei disciplinare, în temeiul și limitele raportului prezentat de inspectorul-judecător, Plenul colegiului disciplinar constată comiterea de către judecătorul Igor Negreanu a abaterii disciplinare prevăzută de art. 4 alin.(1) lit.p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014 și încetează procedura disciplinară pe capătul de acuzare în comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014 pe motiv, că nu există faptul abaterii disciplinare.

Potrivit art.3 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare, în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art.4.

Plenul Colegiul disciplinar remarcă faptul, că potrivit sensului legii, judecătorul poate fi atras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare de către judecător.

În acest sens Plenul Colegiului disciplinar subliniază că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia: latura obiectivă și subiectivă, în lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Astfel, caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat în corespundere cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave. Or, pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

Plenul reiterează în continuare că, pentru a fi antrenată răspunderea disciplinară a unui judecător este necesar să existe o conduită ilicită a acestuia, încălcarea normelor de conduită stabilite prin legi și regulamente, să existe o legătură de cauzalitate între fapta comisă și valoarea socială lezată, iar această faptă să fie comisă cu vinovăție, fie sub forma intenției, fie a neglijenței grave.

Reprezintă relevanță și concluziile Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 12 din 7 iunie 2011, în care s-a stabilit că, pentru angajarea răspunderii judecătorului nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu „rea-credință” sau „neglijență gravă”. În acest context, Curtea a subliniat că judecătorii beneficiază de imunitate în exercitarea justiției.

Așadar, pentru a se reține „grava neglijență” este necesar ca judecătorul să manifeste o conduită de încălcare flagrantă a unor îndatoriri elementare profesionale cu consecințe grave asupra înfăptuirii actului de justiție.

Colegiul reține, că în sfera răspunderii disciplinare se includ numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural, care pun în discuție valabilitatea actelor judecătorești, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare. Existența condițiilor, la întrunirea cărora un judecător poate fi supus răspunderii disciplinare este necesară pe motiv că, judecătorii în activitatea lor trebuie să dețină puterea de a-și exercita responsabilitățile judiciare, având obligația de a asigura aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și în termen rezonabil.

În conformitate cu art.34 alin.(5) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014, cauza disciplinară se examinează doar în limitele raportului inspecției judiciare, întocmit în conformitate cu prevederile art.26 alin.(2) .

Din materialele procedurii disciplinare intentate în privința judecătorului Negreanu Igor în raportul Inspecției judiciare, Plenul Colegiului Disciplinar constată că procedura a fost inițiată prin autosesizare, în cadrul examinării sesizării adresate de către avocatul Lozovscaia Tatiana în privința acțiunilor judecătorilor Curții de Apel Nord.

În fapt, la data de 04 februarie 2025 în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, cu nr. PIGD 1-25014343-38-21ji-04022025-1 și număr manual 21rji-471/25 a fost înregistrat și repartizat judecătorului Negreanu Igor demersul directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, XXX XXX privind liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului XXX XXX, în temeiul art. 91 Cod penal.

Examinarea cauzei a avut loc în data de 26 februarie 2025, fiind amânată deliberarea și pronunțarea încheierii motivate în data de 10 martie 2025.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina (judecător Negreanu Igor) din 10 martie 2025, în temeiul art. 91 Cod penal, s-a dispus admiterea demersului directorului Penitenciarului nr.17, Rezina și liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului XXX XXX, cu stabilirea în privința acestuia a obligațiilor: prezentării la biroul de probațiune din raza teritorială, unde își are domiciliul în termen de 5 zile de la eliberare pentru a fi înregistrat la evidență la locul de domiciliu, neschimbarea domiciliului fără consimțământul Biroului de probațiune din raza teritorială în care își are domiciliul; participarea la programe de probațiune.

La data de 04 aprilie 2025, în ordine de recurs, a parvenit la Curtea de Apel Nord, recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina, XXX XXX declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025 în cauza nr. 21rji - 471/25 la demersul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condițiile art. 91 Cod Penal al RM în privința condamnatului XXX XXX XXX.

La data 04 aprilie 2025, orele 15:27, prin intermediul poștei electronice a fost depusă cererea de recurs suplimentar a Directorului penitenciarului nr.17 Rezina, XXX XXX, prin care solicită repunerea în termen a recursului declarat anterior.

La data 07 aprilie 2025, orele 16:47, prin intermediul poștei electronice a fost depusă cererea de recurs înaintată de Directorul adjunct al Administrației Naționale a Penitenciarelor, Alexandru Adam împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025, emisă în cauza la demersul Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea în privința condamnatului XXX XXX a prevederilor art. 91 Cod Penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025, recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, XXX XXX și directorul adjunct al Administrației Naționale a Penitenciarelor XXX XXX s-au repus în termen și s-au admis drept fondate, cu casarea încheierii contestate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

S-a respins demersul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în condițiile art. 91 Cod Penal al RM, în privința condamnatului XXX XXX XXX, ca nefondat, s-a dedus în continuare, din momentul reținerii, termenul executării pedepsei penale stabilite lui XXX XXX XXX prin sentința Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2003 în baza art. art. 74/2 alin. (1); 17; 88 pct. 1,3,4,6,7,8,9; 17, 15-88 pct. 1,4,6,7,8; 17-116 alin. (2); 209 alin. (2); 227 alin. (2); 39 Cod Penal, la pedeapsa definitivă de 25 (douăzeci și cinci) ani privațiune de libertate, fără confiscarea averii, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, casată parțial prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2004, cu pronunțarea unei noi hotărâri în baza art. art. 17, 88 pct. 1, 34, 6, 7, 8, 9; 17,15, 88 pct. 1,4,6,7,8; 74/2 alin. (1); 39 Cod Penal, la pedeapsa sub formă de detențiune pe viață, decizie menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2011, fără modificări. Căutarea, reținerea și plasarea lui XXX XXX XXX, născut la 24.09.1963, în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, spre executare în continuare a pedepsei sub formă de detențiune pe viață, s-a pus în sarcina Inspectoratului General de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne și a Administrației Naționale a Penitenciarelor din Republica Moldova.

S-a mai stabilit, că prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 23 aprilie 2025, judecător Negreanu Igor s-a dispus respingerea demersului Direcției de supraveghere și pedepse complimentare a Biroului de probațiune Chișinău privind explicarea neclarităților apărute la punerea în executare a hotărârilor judecătorești. În acest act judecătoresc magistratul instanței de fond, la solicitarea Biroului de probațiune de a explica expres termenul liberării condiționate, în motivarea actului a menționat că, detențiunea pe viață nu este compatibilă cu noțiunea termen, care ar presupune un moment cert al expirării. Cerințele demersului nu sânt actuale, prin considerarea că, soluția adoptată prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025 a fost casată prin decizia Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025.

În examinarea raportului inspectorului judecător privind atragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Negreanu Igor, Plenul Colegiului Disciplinar menționează, că nu este instanță judecătorească, cu atât mai mult nu este instanță ierarhic superioară și nu deține competența examinării legalității și temeiniciei încheierii judecătorești din 10 aprilie 2025. În acest sens, examinarea criteriilor specificate supra a avut loc, conform competenței, de către Curtea de Apel Nord, prin decizia din 10 aprilie 2025, irevocabilă de la pronunțare. În acest

sens, Plenul Colegiului Disciplinar nu va supune analizei obiecțiile invocate de către judecătorul vizat de procedura disciplinară privitor la modul de interpretare a legii, aprecierea probelor și limitele de apreciere, rejudecare expuse în decizia din 10 aprilie 2025. De altfel, și nu vor fi reținute argumentele inspectorului-judecător ce vizează aprecierea probelor de către judecătorul Negreanu Igor în încheierea din 10 martie 2025, or aceasta ține de competența funcțională independentă a judecătorului, atribuită de lege, conform art. 101 Cod de procedură penală.

Sub aspectul temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară, în limitele acuzației formulate în raportul inspectorului-judecător, urmează a fi analizat fiecare temei invocat.

Potrivit art. 4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, constituie abatere disciplinară încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

Plenul Colegiului disciplinar reține că, în temeiul normei prevăzute de art.4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, ca încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, se subînțeleg acele norme imperative, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse.

Prin norme imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate. Deci, normele de drept imperativ sunt acelea care impun subiectelor de drept o acțiune sau le obligă la o abstențiune, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permit să se deroge de la ele sau să nu se aplice.

Sub aspectul laturii subiective, pentru a reține existența abaterii disciplinare art.4 al.1 lit.i) din Legea nr.178 este necesar ca judecătorul cu intenție sau cu neglijență gravă să urmărească scopul încălcării normelor imperative ale legii.

Astfel aplicarea normelor imperative urmează a fi efectuată în baza unor reguli stabilite de lege. Dacă o norma nu este clară sau permite discreția judecătorului, atunci aceasta nu ar putea fi calificată ca norma imperativă, și respectiv nu ar putea fi angajată răspunderea disciplinară. La fel, o norma nu este imperativă doar pentru că subiectul a suportat careva careva consecințe, antrenarea răspunderii disciplinare survenind doar după constatarea nemijlocită și cumulativă în acțiunile judecătorului a celor două condiții latura obiectivă și subiectivă.

Inspectorul-judecător a invocat încălcarea normelor imperative prevăzute la art. 91 alin.(1), (4) și (5) din Codul penal.

Potrivit art. 91 alin.(1), (4) și (5) din Codul penal (în redacția în vigoare la data de 10 martie 2025),

(1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, și de pedeapsa complementară.

(4) Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 21 ani, a executat efectiv:

a) cel puțin jumătate, dar nu mai puțin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave;

b) cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condițiile alin.(8).

(5) Persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei și dacă această persoană a executat efectiv cel puțin 25 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă.

Reieșind din textul normei legale materiale precitate, Plenul Colegiului Disciplinar constată, că *de jure*, art. 91 alin.(5) Cod penal admite posibilitatea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen pentru persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață, cu condiția executării efective a cel puțin 25 ani de închisoare, precum a fost situația condamnatului XXX XXX. În sensul normei legale indicate, aprecierea chestiunii admiterii sau respingerii unei astfel de demers ține de competența instanței de judecată, care analizând situația condamnatului, pentru admiterea liberării de pedeapsă, urmează să concluzioneze, că *nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei de către condamnat.*

Art. 91 alin.(1), (4), (5) Cod penal operează cu termenul ”poate”, în chestiunea privind capacitatea decizională a instanței de judecată la dispunerea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen. Norma atribuie competență discreționară, dar nu imperativă, instanței de judecată la aplicarea instituției juridice reglementate la art. 91 Cod penal, care desigur nu este o competență nelimitată. În cazul întrunirii condițiilor minime prevăzute de lege, norma îi oferă posibilitate și drept de apreciere instanței de judecată la admiterea sau respingerea demersului de liberare de pedeapsă înainte de termen. Aspectul imperativ stabilit de lege se referă la condițiile expres prevăzute, în cazul analizat ele fiind: termenul executat minim de 25 ani închisoare, realizarea programului individual de executare a pedepsei, repararea daunelor cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, dacă se dovedește că nu a avut posibilitate de îndeplinire.

Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului XXX XXX, aprobat de către membrii Comisiei penitenciare din Penitenciarul nr.17 Rezina din 29 ianuarie 2025, anexat la dosar, atestă concluzia privind realizarea programului individual de executare a pedepsei penale și manifestarea comportamentului ”pozitiv” (f.d.96-101).

În cazul întrunirii acestor condiții minime, a ținut de competența de apreciere a instanței de judecată, în persoana judecătorului Negreanu Igor, întrunirea condiției corelative-aprecierea dacă corectarea condamnatului este posibilă fără să execute în continuare pedeapsa privativă de libertate.

În acest sens, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază că norma art. 91 alin.(1), (4), (5) din Codul penal, în calitate de normă legală imperativă nu a fost încălcată de către judecătorul Negreanu Igor, în situația în care condițiile minime prevăzute de lege erau întrunite.

Privitor la argumentele invocate de către inspectorul-judecător potrivit cărora, prin decizii judecătorești, cu efect al lucrului judecat, s-ar fi stabilit anterior neîntrunirea condițiilor de către condamnat privind liberarea de pedeapsă înainte de termen, Plenul Colegiului Disciplinar a stabilit următoarele:

La data de 04 octombrie 2022 Penitenciarul nr. 17 Rezina a înaintat judecătorului de instrucție a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina demers cu privire la aplicarea în privința condamnatului XXX XXX a actului de amnistie prin art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02 mai 2023, judecător Parii Ivan s-a dispus respingerea demersului Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la aplicarea în privința condamnatului XXX XXX prevederilor art. 7 alin. (1) lit.d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ca neîntemeiat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2023 s-a decis admiterea recursurilor, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02 mai 2023, cu remiterea cauzei la rejudicare în aceeași instanță, în alt complet judecătoresc.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 octombrie 2024, judecător Moșneguțu Ramona s-a dispus respingerea, ca fiind neîntemeiat, a demersului directorului Penitenciarului nr.17 Rezina cu privire la aplicarea în privința condamnatului XXX XXX a prevederilor art. 7 alin. (1) lit.d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin decizia Curții de Apel Nord din 18 februarie 2025 s-a decis respingerea recursurilor depuse de avocați în interesele condamnatului XXX XXX, cu menținerea fără modificări a încheierii recurate.

În acest sens, urmează a fi atenționat faptul confuziunii a două instituții juridice ale dreptului penal distincte: liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, reglementată la art. 91 Cod penal și amnistia, reglementată la art. 107 Cod penal.

În speța examinată, judecătorul Negreanu Igor, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 10 martie 2025 a examinat demersul privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen. Iar, prin încheierile Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02 mai 2023, 09 octombrie 2024 și deciziile Curților de Apel din 16 noiembrie 2023 și 18 februarie 2025 a fost examinat demersul privind aplicarea amnistiei în temeiul concret art. 7 alin. (1) lit.d) din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Deși, ambele proceduri l-au vizat pe același condamnat XXX XXX și au fost examinate funcțional la etapa executării pedepsei de către judecătorul de instrucție din instanța de la locul executării pedepsei -Judecătoria Orhei, sediul Rezina, de fapt procedurile vizează circumstanțe și temeuri de fapt și de drept diferite.

Astfel, argumentele invocate în raportul de acuzare a comiterii abaterii disciplinare, cu referire la constatarea circumstanțelor care îl vizează pe condamnatul XXX XXX în procedura privind respingerea demersului de aplicare a amnistiei, nu au efectul lucrului judecat în raport cu procedura de examinare a demersului privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

Examinând latura obiectivă a abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 178/2014, Plenul Colegiului Disciplinar reține că Inspekția Judiciară nu a demonstrat caracterul cert al încălcării normelor imperative ale Codului penal (art. 91 alin.(1), (4), (5) Cod penal), care reglementează condițiile liberării înainte de termen. Or, potrivit constatarilor expuse supra rezultă că nu au fost întrunite.

În lumina celor expuse, Plenul Colegiului Disciplinar constată, că nu a avut loc abaterea disciplinară prevăzută la art. 4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 36 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 178/25 iulie 2014, pe acest capăt de acuzare a procedurii disciplinare, Plenul Colegiului disciplinar va hotărî încetarea procedurii disciplinare.

Privitor la cel de al doilea capăt de acuzare a comiterii abaterii disciplinare, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază următoarele:

Potrivit art. 4 alin.(1) lit.p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, constituie abatere disciplinară alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Plenul Colegiului Disciplinar reiterează, că prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina (judecător Negreanu Igor) din 10 martie 2025, în temeiul art. 91 Cod penal, s-a dispus admiterea demersului directorului Penitenciarului nr.17, Rezina și liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului XXX XXX, cu stabilirea în privința acestuia a obligațiilor: prezentării la biroul de probațiune din raza teritorială, unde își are domiciliul în termen de 5 zile de la eliberare pentru a fi înregistrat la evidență la locul de domiciliu, neschimbarea domiciliului fără consimțământul Biroului de probațiune din raza teritorială în care își are domiciliul; participarea la programe de probațiune.

Urmare a emiterii încheierii menționate, condamnatul XXX XXX a părăsit Penitenciarul nr.17 Rezina.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Nord din 10 aprilie 2025 a fost casată încheierea precitată, cauza rejudecată, iar demersul de liberarea condiționată înainte de termen a fost respins, s-au dispus inițierea măsurilor de căutare, reținere și plasarea lui XXX XXX XXX în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, spre executare în continuare a pedepsei sub formă de detențiune pe viață, în sarcina Inspectoratului General de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne și a Administrației Naționale a Penitenciarelor din Republica Moldova. Condamnatul nu a fost identificat, fiind active măsurile de căutare.

Deși, în partea anterioară a hotărîrii, Plenul Colegiului Disciplinar a constatat lipsa încălcării normei imperative, totuși, organul disciplinar apreciază admiterea de către judecătorul Negreanu Igor a abaterii disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.p) din nr. 178 din 25 iulie 2014 la judecarea demersului și pronunțarea încheierii privind liberarea condiționată înainte de termen a pedepsei cu detențiunea pe viață în privința condamnatului XXX XXX.

Art. 4/1 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă. Atât acțiunea, cât și inacțiunea prejudiciabilă trebuie să reprezinte o manifestare psihică conștientă și volitivă a persoanei.

Intenția ca formă de vinovăție, condiție obligatorie pentru constatarea existența unei abateri disciplinare, se manifestă faptul că judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual, își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective.

Neglijența gravă ca formă de vinovăție, condiție obligatorie pentru constatarea existenței unei abateri disciplinare, se manifestă prin admiterea încălcării unor norme de drept material ori procesual, fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință prejudiciabilă nu se va produce.

Totodată, în cazul neglijenței grave, lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului, să nu aibă nici-o legătură cu particularitățile situației judecate care ar face-o înțeleasă și să reiasă dintr-o abordare care este contrară practicii judiciare uniforme.

La acest aspect Plenul reține că sub aspectul laturii subiective al componenței abaterii disciplinare prevăzute la art. 4 alin.1 lit. p) din Legea nr. 178/2014, se constată că judecătorul Negreanu Igor a admis încălcarea din neglijență gravă.

În temeiul art. 19 alin.(3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorul dispune de imunitate funcțională. Însă, aceasta nu are caracter de acoperire nelimitată a actelor și acțiunilor judecătorului.

În îndeplinirea actului de justiție, judecătorul urmează să manifeste prudență, previzibilitate, coerență, corectitudine și echitate, ca principii fundamentale ale procedurii jurisdicționale și a esenței instituției judecătorului într-un stat democratic și de drept.

Examinarea demersului privind liberarea condiționată înainte de termen în privința condamnatului XXX XXX, în gestiunea judecătorului Negreanu Igor a avut un caracter formal. La luarea deciziei de plasare în libertate a condamnatului nu a fost analizată personalitatea și circumstanțele care îl caracterizează pe XXX XXX: condamnat la detenție pe viață pentru infracțiuni excepțional de grave în cadrul grupului criminal organizat, omorul consumat a 9 persoane, inclusiv colaboratori de poliție, tentative de omor a altor 7 persoane, atribuirea la grupul de persoane care susțin subcultura criminală în cadrul instituțiilor penitenciare, fapt stabilit conform Raportului privind programul individual de executare, încălcarea repetată a regimului de detenție (judecătorul Negreanu Igor a recunoscut 4 astfel de încălcări, fiind înregistrate 5 încălcări); identificarea și existența la condamnat a factorilor criminogeni, concluzia psihologică privind empatia scăzută a lui XXX XXX față de victime. În cazul lipsei informației suficiente, judecătorul nu a întreprins măsuri de a interplea informații suplimentare de la instituția penitenciară sau alte instituții de stat. Fiind dispusă liberarea condiționată de pedeapsă, nu a determinat condițiile esențiale pentru executarea măsurii -domiciliul stabil și obligațiile stricte pentru monitorizare și control atât la etapa de pînă la rămînerea irevocabilă a încheierii, cît și ulterior.

Astfel, judecătorul Negreanu Igor în exercitarea atribuțiilor funcționale, nu a depus diligența necesară minimă pentru îndeplinirea verificării jurisdicționale și a circumstanțelor esențiale care caracterizează situația condamnatului la detențiune pe viață XXX XXX înainte de aprecierea și luarea deciziei de punere în libertate a sa. El nu a determinat domiciliul și obligațiile de menținere și supraveghere a condamnatului eliberat la domiciliu controlat în Republica Moldova de către organul de probațiune, fapt care a determinat necesitatea inițierii procedurilor de căutare a condamnatului, activ pînă în prezent.

Ca rezultat, judecătorul a plasat în libertate necontrolată persoana care prezintă risc sporit pentru societate, fapt prin care a determinat o indignare largă în societate la nivel național, acțiune care a adus atingere prestigiului justiției și a afectat încrederea în justiție. Aceasta reprezintă temei expres prevăzut de lege pentru antrenarea răspunderii disciplinare.

Fapta a fost comisă prin neglijență gravă. Acesta conștientiza rezultatele faptelor sale pe care, chiar dacă nu le-a urmărit, a acceptat producerea lor, iar aceste acțiuni au determinat afectarea încrederii în justiție.

Corespunzător faptele expuse au atins nivelul de gravitate al unei abateri disciplinare și reprezintă un factor determinat pentru stabilirea existenței abaterii disciplinare imputate fiind reținută neglijența gravă a judecătorului.

Reținând natura abaterii disciplinare din prezenta hotărâre, amploarea și efectul acestora constatate, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază comiterea abaterii disciplinare de către judecătorul Negreanu Igor prevăzută la art. 4 alin.(1) lit.p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014

Potrivit art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar poate hotărî: constatarea abaterii disciplinare și aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la art.6.

Potrivit art.6 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate judecătorilor sînt: a) avertismentul; b) mustrea; d) eliberarea din funcția de judecător.

Conform prevederilor art. 7 alin.(1)-(2) din Legea nr. 178/2014, sancțiunile disciplinare se aplică judecătorilor în funcție și judecătorilor demisionați pentru faptele comise în timpul exercitării mandatului de judecător. Sancțiunile disciplinare se aplică proporțional gravității abaterii disciplinare comise de judecător și de circumstanțele personale ale acestuia.

La circumstanțele personale se referă volumul de lucru al judecătorului, lipsa personalului care asistă judecătorul în examinarea cauzei și condițiile de muncă.

Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sînt evaluate avînd în vedere atît efectele asupra persoanelor implicate în procesul judiciar în cadrul căruia s-a comis fapta, cît și efectele asupra imaginii și prestigiului justiției. În acord cu principiile expuse în Carta Europeană privind statutul judecătorilor, gravitatea sancțiunii aplicabile este supusă principiului proporționalității.

Testul general de proporționalitate este divizat în analiza a trei condiții diferite. În această optică, pentru a satisface exigența de proporționalitate, măsura aplicabilă trebuie:

1) să reprezinte o metodă eficientă în vederea realizării scopurilor spre care aceasta tinde (testul eficacității și adecvării);

2) să fie necesară pentru a atinge scopurile relevante, astfel încât să nu existe alternative mai favorabile (testul necesității și subsidiarității);

3) să corespundă unui just echilibru între scopurile propuse și interesele implicate.

Plenul Colegiului disciplinar ține cont și de jurisprudența CtEDO în ceea ce ține de aplicare a principiului de proporționalitate. În cauza *Manole v. Moldova* (nr. 26360/19, hotărâre din 18 iulie 2023), Curtea a stabilit că garanțiile procedurale, precum și natura și severitatea sancțiunii impuse sunt, de asemenea, criterii care trebuie examinate atunci când este vorba de aprecierea proporționalității unei ingerințe.

Astfel, la individualizarea sancțiunii, Plenul va ține cont de criteriile stabilite la art. 7 din Legea nr. 178/2014, respectiv: gravitatea faptei, consecințele acesteia, precum și circumstanțele personale ale judecătorului .

Plenul Colegiului Disciplinar, ținând cont de gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de judecătorul– apreciată ca fiind comisă cu neglijență gravă, de consecințele produse asupra imaginii și prestigiului justiției prin impactul social general produs, de necesitatea căutării și reținerii condamnatului ca urmare a casării actului judiciar remis de judecătorul Negreanu Igor de către instanța ierarhic superioară, precum și de circumstanțele personale ale magistratului, consideră oportun și proporțional aplicarea în privința judecătorului a sancțiunii disciplinare sub formă de ”avertisment”, prevăzută la art. 6 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În corespundere cu dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile plenului colegiului disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Colegiului disciplinar cu 5 (cinci) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” constată abaterea disciplinară prevăzute de art.4 alin.1 lit.p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor comise de judecătorul Negreanu Igor și i se aplică sancțiune sub formă de ”avertisment”. Iar, pe capătul acuzației de comitere a abaterii disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, se încetează procedura disciplinară.

În conformitate cu art. 35, art. 36 alin. (1), art. 37 alin. (1) și art. 39 alin. (1) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

HOTĂRĂȘTE:

1. Se constată abaterea disciplinară prevăzută de art. 4 alin. 1 lit.p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor comise de judecătorul Negreanu Igor din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina și se aplică sancțiunea disciplinară sub formă de „avertisment”.

2. Se încetează procedura disciplinară în privința judecătorului din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina pe capătul acuzației de comitere a abaterii disciplinare prevăzute la art. 4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei Hotărârii motivate.

4. Hotărârea Plenului Colegiului Disciplinar se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței:

Lucia Bagrin

Membrii:

/semnăturile/

Lilia Potînga

Valentina Stratulat

Vladislav Schibin

Sergiu Beșliu